“Разговори с Бога”

ЕВГЕНИЙ БОСИЛКОВ

ПО БОЖИЕ МИЛОСЪРДИЕ И БЛАГОВОЛЕНИЕТО НА СВЕТИЯ ПРЕСТОЛ

НИКОПОЛСКИ ЕПИСКОП

Към духовенството и верните от Епархията.

Поздрав в Господа.

Възлюбени Чеда! Царството Божие е разпространено от единия до другия край на света. Макар и така различно в своя състав, в своя говор, в своите обичаи и в своето битие това общество на чедата Божии има един общ език, който му гарантира живот, единство и дълготрайност. Този език е молитвата. На този език се разбират всичките чеда Божии и на него те говорят с небесния си Отец.

Малки сме ние хората, Велик е обаче Господ и така тайнствен! Очите ни никога не са го виждали и ръцете ни никога докосвали. По величието на природата, нейния ред, нейните неизменни закони ние виждаме над всичко това, зад всичко това и покрай всичко това Някой друг. В най-тихите нощи, сред най-големите бури, между шумните тълпи и в най-усамотените часове ние чувстваме, че има още Някой… и ние го знаем – това е Бог. Няма човек, който да не е падал на колене поне веднъж в живота си пред своя Творец и да не Го е призовал на помощ в своето безсилие. В този момент той се е молил и трогателното е там, че чрез молитвата му се е образувал мост, по който Всевишния слязъл от висините до него.

Възлюбени Чеда! Голяма е силата на молитвата! Тялото чувства, сърцето усеща, волята желае, духът мисли; но по-високо от чувствата на тялото, от усетите на сърцето, от желанията на волята, от мислите на духа стои молитвата! Тя обхваща целия човек, защото в нея се събират и разрастват всичките сили на душата и са в действие всичките извори на вътрешния човек: разумът, волята и силата на любовта. Така молитвата е дело на целия човек и неговото най-велико дело; тя е огън, който сгрява неговия живот; светлина ярка, която преобразява неговото битие.

Както морякът е устремен напред към утрешния ден, където пристанището го чака, така християнинът, чиито надежди са извън света, и, когото жаждата след тях го гори и суши, никога не спира уречения ход към свещените завети на вечността, подкрепен именно от силата на молитвата, която е неизчерпаем извор не само на утеха, но и на творческа мощ – уверен, че когато истински се моли, нежен и ласкав поглед се спира върху него и меки лъчи идат като тиха, задушевна милувка от онзи чуден край, потънал в дълбока тайнственост – царството на Всевишния.

Чрез молитвата човек се снабдява с всичко необходимо за водене на добър и благочестив християнски живот и намира в нея силата да изпълни Божиите заповеди, да надделее изкушенията и да постоянствува във вярност към Бога докрай – три неща, толкова важни за всеки един.

Не е ли молитвата добрият Ангел, който тласка човека към умереност, скромност, съзнание и съзерцание? И кой ще отрече, че след като в молитвата си е изказал своите нужди, мъчнотии и желания, не е почувствал, че диша Благодат, утешение и успокоение?

Ввъзлюбени Чеда! Основата на християнина е неговата вяра в Бога; по силата на тази вяра той е длъжен да признае Бога като свой Създател и Господар и за това следва всеки ден да се моли, защото молитвата е най-ярко изразеното признание на Бога и най-искрената проява на дължимото Му подчинение. Но най-чудното в молитвата е, че тя ни издига до Бога и ни съединява с Него. Това тясно съединение и съдействие на душата, от една страна, и благосклонното внимание на Твореца, който и` приглася и я послушва, от друга страна, не е ли най-съществено, най-личното, най-важното и най-хубавото във всяко човешко битие? Какво ли не постига човек по естествен път? А колко повече ще постигне, ако работи в съединение с Бога! Тук за неговата дейност граници не се очертават. А какво е приносът на човека? Само неговата слабост, която изповядва чрез молитвата си, като проси сила и помощ. Това вливане на душата в Бога е сравнимо само с връзката, която съществува между син и баща. Детето в семейството не е в състояние за нищо и все пак има каквото желае. То живее благодарение на слабостта си – иска и всичко му се дава. Не сме ли и ние пред Бога слаби и невръстни деца? – Забележително е, че една от най-новите и най-дълбоките черти на Евангелието е начинът, по който То ни показва Бога като Отец. Христос изрично казва: “Молете се така: “Отче наш, Който си на небесата”. В следствие на това откровение на тази действителност, че Творецът е наистина Отец, Евангелието ни зове без страх да пристъпим към Него: “Искайте, така четем там, и ще ви се даде; търсете и ще намерите; хлопайте и ще ви се отвори; защото всеки, който иска, получава; и който търси, намира и на този, който хлопа, ще се отвори” (Мат. 7,7–9). Тези думи биха били невероятни, ако не идваха от устата на един Бог, който с тях се открива на своите чеда като баща, който ги чака с отворени обятия, безпределно щедър и готов да изслуша техните неволи и нужди и да им помогне своевременно.

Ввъзлюбени Чеда! Чувам вече вашия въпрос: Защо тогава толкова неизпълнени молитви? Отговорът е следният: ако нашите молитви са неизпълнени, това се дължи на следните причини: или не сме добри, или молитвата ни не е добра, или това, за което се молим, не е добро. Не бива да забравяме, че молитвата няма за първа цел да склони Бога към нас, но напротив – да склони нас към Бога. С други думи казано: Господ е добър без друго и ние трябва да станем все по-добри и по-добри и то именно чрез молитвата, т.е. верни на първата цел, за която Господ ни е създал: да Го обичаме от все сърце, с цялата си душа и с всичките си сили.

В час по вероучение питал Свещеник някое си дете: Вие молите ли се вкъщи? Да, разбира се, отвърнало детето. Кога се молите, сутрин ли? Не. При ядене ли? Не. При лягане ли? Не. Ами кога тогава? Само когато гърми, бил отговорът.

Ясно е, че ако ние се сещаме за Бога само когато сме в усилие, иначе във живота не обръщаме внимание, на какво основание тогава очакваме от него помощ? Не е виновен Бог, че не изслушва нашите молитви, виновни сме ние, защото не сме добри. Казахме по-горе, че нашите отношения с Бога са тези на дете към баща. Точно в молитвата ни трябва да проличават онези качества, които дават особен чар на всяко дете, а именно: искреност, смирение и упование. “Господ се противи на горделивите, а на смирените дава Благодат”, казва Свети Яков (Як. 4,6). Кой е чист пред Бога и кой е праведен? С пророка Данаил можем всички да повторим: “Ние съгрешихме и постъпихме беззаконно, като отстъпихме от Тебе и във всичко съгрешихме. Твоите заповеди не спазихме и не постъпихме, както ни бе заповядал, за да ни бъде добре, но със съкрушено сърце и със смирен дух нека бъдем приети” (Дан. 29,30-39).

Това душевно състояние развързва обтегнатостта на раздвоените в нас чувства, волята ни се присъединява с повелите на Божията воля, и това съответствие вдъхва у нас безгранично упование в Бога. Упованието в Бога пък е ключът, който отваря съкровищата на Божията милост и на Божията щедрост. Христос сам казва: “Имайте вяра, т.е. упование у Бога. Защото истина ви казвам: ако някой каже на тази планина: вдигни се и се хвърли в морето и не се усъмни в сърцето си, а повярва, че ще стане по думите му, ще се сбъдне, каквото каже. Затова казвам ви: всичко, каквото бихте поискали в молитва, вярвайте, че ще го получите и ще ви бъде дадено” (Марко 23,24). Може би вярата ни да е с клюмнала глава, може би любовта ни да е с изпъстрени от рани гърди, може би надеждата ни да е с угаснал взор, всичко да е съкрушено в нас, обаче всичко оживява и засиява от бликналите лъчи на упование в Бога, което принуждава Бога да обърне погледа си към викащия към него. Успеем ли да съгласим нашите желания, нашите искания, нашите умиления, материални нужди с повелите на Божията воля, за нас няма да има вече неизпълнени молитви?

Възлюбени Чеда! Често пъти това, за което се молим, може да не струва. Интересен е случаят с един, който намислил да убие своя враг. Тръгнал да извърши своя план и по пътя минал край една Църква, влязъл вътре, коленичил пред Дева Мария и от сърце и` се помолил да му помогне сполучливо да извърши намисленото убийство! Всеки разбира, че това не само не е молитва, но е предизвикателство към Бога. Ако нашите молитви не целят на първо място Божията слава и доброто на душата ни, няма какво да се чудим, че те ще останат неизпълнени, защото това, което искаме, не струва.

Възлюбени Чеда! Положително никой от нас не се съмнява ни най-малко в превъзходството на молитвата, но ние не я ценим достатъчно и недостатъчно я използваме в живота. Тя е толкова голяма сила, че стига до където стигат човешките нужди и Божието милосърдие, т.е. тя граници няма. “Всичко, каквото с вяра ще поискате в молитвите си, ще го получите, и всичко, каквото в мое име ще поискате, ще го сторя”. Това са обещания, излезли от устата на Исус Христос. Историята е съставена не само от човешки подвизи и човешка мизерия, но и от човешка молитва и Божия помощ. Нищо не е в състояние да спре действието на молитвата: нито страстта, нито съблазните, нито опасността – молитвата всичко побеждава и постепенно преобразува мислите, чувствата и волята. Молитвата създава нов човек.

Ако някой иска да знае дали обича Бога, нека провери дали обича да се моли.

В Гетсиманската градина, пред страхотните видения на човешките падения, Христос ни е оставил като завещание следните думи: “Молете се и бдете”. Молитвата е последната препоръка на Исус Христос като средство, което ще ни спаси и ще ни помогне да преодолеем всичките опасности.

Впрочем, нека всички обикнем молитвата. Нека се молим в Църква, вкъщи и навсякъде. Една въздишка, едно желание, една мисъл, които излитат към Бога – ето молитвата и чрез нея ние сме известени горе, почукано е; всичко друго нека оставим на Бога, според съвета на псалмиста: “Възложи на Бога грижите си и Той ще те подкрепи” (Пс. 54,23).

Господ милостиво да погледне към вас и Благословението на Бог Отец и Син и Свети Дух навред да ви придружава. Амин.

Дадено в гр. Русе

Празник на Дева Мария от Лурд

11 февруари 1952 год.